

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (vált Brassai
ucca) 18. szám. Telefonszám: 9-77
ELŐFIZETÉSI ARAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ARAK
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel

KELET

ESZDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az Uj Kelet
és bányái
Diszter 11 e 8 Budapest

Kéziratokat
megőrizzük.

Selyemruha — levegőből

A buffalói vegyészkonferencián egy feltaláló olyan vegyi metódust mutatott be, mely tökéletesítése esetén lehetővé teszi selyemszövetnek a levegőből való előállítását. Bármily fantasztikus hangzik is ez a hír, komolyan kell vennünk, mert a technika terén eddig minden fantasztikus valósággá változott át, többéves idő alatt. A természet tele van csodákkal s az emberi találékonyság ezeket a csodákat a maga szolgálatába tudja fordítani.

Ha mégis némi fanyarsággal regisztráljuk a csodálatos találmányt, úgy ennek az oka, hogy bizonyos sorrendi hibát látunk a találmány egyszerűségében. A ruha elsőrendű szükségleti cikk s ma az emberek nagyrésze számára nincs mit ennie, talán mégis jobban, sőt megváltó örömezzel hatna ránk, ha a levegőből — kenyert, meleget s a táplálkozáshoz szükséges minden más szükségleti cikket lehetne előállítani.

Van egy közmondás, mely szerint szerelemből és levegőből nem lehet megélni. Eme állítás első részéről már beigazolódtott, hogy nem állja meg a helyét. Ugy látszik: most már az állítás második részét döngeti meg a társadalmi és technikai fejlődés szédületes tempója. Ime: nemcsak a ruházatra fogunk a levegőből.

Most már arra volna sürgősen szükségünk, hogy meg is éljünk belőle. Hiszen hovatovább ugyanis csak abból élünk. A paradoxon kezd realitássá válni. Ha ruhánkat a levegőből vonhatjuk ki, fölöttség fontos volna, hogy egész egzisztenciánkat a levegőre építhessük. Annál is inkább, mert amugyis már csak a levegőre van építve, amugyis csak a levegőből élünk már jödeje.

Személyazonosság igazolvány

Személyazonosság alatt, — ha nem tévedek — a saját személyünkkel való azonosítást kell értenünk. Vagyis azt, hogy azzal az egyénnel, aki egy bizonyos év egy bizonyos napján, egy bizonyos órájában, egy bizonyos anyától született s akit a hatóságok listájára már születése alkalmával bejegyeztek: azonos vagyok. Azonos vagyok különbözőségemmel, vagyoni és társadalmi állapotommal, sőt gyomorbanom működésével fogva is.

Azonosságomat már a gyermekkorom hajnalán is kétségbevonhatatlan tények és körülmények határozták meg. Az elemi iskolába születési bizonyítványom alapján vettem fel, nevezem szóló bizonyítványokkal igazolták, hogy a matematika iránt nem viseltem kellő érzékkel. A katonasághoz saját nevemen és azonosságom alapján sorozták be s az őrmester válogott grombaságait mindig anélkül irányozta felém, hogy személyem azonosságában, vagyis abban, hogy grombaságait jó helyre adresszálta, — percig is kételkedett volna.

Nők, ha kikoszorúztak, soha, percig sem kételkedtek abban, hogy ez a kikoszorúzás kimondottan az én személyemet illeti meg. Az adóvégrehajtó a kételynek még halvány árnyékát sem fedezte fel lelkében, amikor butoromat pár száz lejes tartozás fejében el akarta árverezni, holott ilyen esetekben minden tehetséget latba vettem, hogy meggyőzzem: személyem nem azonos azzal az emberrel, akit végre akar hajítani.

Ha ismerőssel találkozom az utcán, nem kell őt különösképpen meggyőznöm arról, hogy azonos vagyok azzal, akinek ő ismer, vagy megismert. De sőt az a csoda is megessett már velem, hogy valakik, akiknek pusztán nevemet mondtam be, egy bizonyos bemutatkozás alkalmával: szemrebbé nézve elhitték, hogy azonos vagyok azzal az egyénnel, akinek a nevét viselem.

Nagy nyugati metropolisokban a szállodai portás nem vette el az utlevelemet, mert természetesnek találta, hogy azonos

Tizenkétmillió tonna buzafelesleg elhelyezéseért folyik élethalál harc a mezőgazdasági államok között

Egy német lap megállapítása szerint Románia erőszakos vámpolitikájával oktrojálja természetét az ipari államokra

Berlin, szeptember 8. A Deutsche Allgemeine Zeitung érdekes kimutatást közöl a világ gabonapiacának helyzetéről. A kimutatásból kiderül, hogy a világgazdaság pillanatban 12 millió tonna gabonafőlősleggel rendelkezik. Ez a hatalmas felesleg okozza a mezőgazdasági államok közötti irtózatosságot, aminek közvetlen következménye az árak folytonos süllyedése és ha a további túltermelésnek nem vetnek gátat, a mezőgazdaság összeomlása.

A német lap kimutatása szerint e pillanatban a következő mennyiségek várnak kivitelre:

Egyesült Államok	25 millió
Kanada	15 millió
Argentina	15 millió
Ausztrália	12 millió
India	2 millió
Oroszország	20 millió
Kisebbségi országok	5 millió

quartier. (Egy quartier egyenlő 217 és fél kilogrammal.) Az elmúlt évi termésből még a következő mennyiségek várnak eladásra:

Egyesült Államok	30 millió
Kanada	17 millió
Argentina	7 millió
Ausztrália	5 millió

A világ ezek szerint 150 millió quartier kivitelre szánt gabona fölött rendelkezik.

Ezzel szemben az ez évi szükséglet a következőre becsülhető:

Anglia	28 millió
Franciaország	7 millió
Németország	5 millió
Olaszország	7 millió
Belgium	6 millió
Spanyolország	3 millió
Ausztria	2 millió
Az északi államok: Svájc és Görögország	24 millió

A szükséglet ezek szerint összesen 95 millió quartierre rug, vagyis a világ 55 millió quartier, azaz 12 millió tonna gabonafőlősleggel rendelkezik. A mezőgazdasági államok között elképzelhetetlen harc folyik a gabonafelesleg elhelyezéséért. Az első vonalban az Egyesült Államok, Oroszország, Argentina, Ausztrália, Románia és a kisebb országok küzdenek. A német lap szerint ebben a harcban egyelőre Románia és Bulgária bizonyult győzteseknek, miután erőszakos vámpolitikájukkal sikerült ráoktrojálni a többiek egy részét az ipari államokra. Mindenesetre nem szabad elfelejteni, hogy a dunai búzának meglehetősen alacsony ára van az európai gabonafőlőslegénél. A román buza mázsáját három és fél holland forinttal jegyzik, ugyanakkor, amikor például a kanadai buza árfolyama 6.60-on áll.

Ha azt akarja, hogyan az UJ KELET, az erdélyi zsidóság egyetlen organuma, zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

VILÁG TÜKRE

A visszaiclé fordult konjunktúra hajóján

A németországi konjunktúra-kutató intézet most tette közzé legutóbbi negyedévi jelentését. Nehéz válságok a mai körülmények között áttekinthető képet nyújtani akár egyetlenegy országra, akár pedig a világgazdaság konjunktúrájának helyzetéről. A német intézet a legutóbbi események hatása alatt nem is merészkedik prognózisokba bocsátkozni, mint ahogyan azt a legutóbbi jelentésében tette (a jóslatokra viharos erővel cáfoltak rá az események), hanem megelégszik azzal, hogy a jelenlegi helyzetet próbálja megvilágítani. Így aztán a jelentés természetesen betekintést lehet nyerni a világgazdaság mai helyzetébe, mert a jelentés szemléltetően mutatja be azokat az irtózatossághoz vezető tényezőket, amelyekkel a világgazdaság napról-napra szembetalálkozik.

Mint eddig is, a konjunktúra-kutató intézet jelentése nem korlátozódik csupán a német viszonyokra, hanem felgöngyölti az egész világgazdaság konjunktúrájának fejlődését. Megállapítja a jelentés, hogy a konjunktúra-fejlődés visszafelé ivelő útja valamennyi kapitalisztikus nemzetgazdaságban továbbfolytatódott. A lefelé haladó utat tempójának átmeneti csökkenése után a német hitelkriszisa előbb Európában, később Amerikában is új gazdasági katasztrófa hullámát indította el. A közép európai államokban a hitelválság csökkenése kényszerűen a gazdasági tevékenység további korlátozására fog vezetni, a világgazdaság további területein pedig, a jelentés véleménye szerint egyelőre nem igen lehet várni kompenzáló, előnyösebb fejlődési tendenciákat.

Németországban a konszolidációs tendenciákat, amelyek az év első felében helyenként jelentkezni kezdtek, a hitelkriszisa már csirájában megölte. Az export piacok helyzete egyáltalában nem teszi valószínűvé, hogy a német ipar elégtelen kompenzációt kaphasson a belső piacokon ért veszteségeikért. A konjunktúra-kutató intézetnek ez a megállapítása nem éppen rózsás színben tünteti fel a fejlődés lehetőségeit. A jelentés a továbbiakban megállapítja, hogy bár a közép-európai gazdasági élet hitelválságának összeomlását állami intervenció megakadályozta, ezzel azonban csak kitoldódott a gazdasági életnek elkerülhetetlenül szükséges alkalmazkodása a lerövidített hitel- és tőkeforrásokhoz. A tőkeforgalomban teljesen csődöt mondtak azok a pénzgazdálkodási egyezkedési tendenciák, amelyek a hitelező és adós országok kereskedelmi mérlegeiben megnyilatkoztak. Az intézet ezért arra az álláspontra helyezkedik, hogy ez a vontatott tempó egyre gyakrabban és egyre mélyebben beavatkozást igényel a gazdasági élet mechanizmusába. A javak értékvesztése és a növekvő kamatok folytán a hitelezők igényei és az adósok fizetőképessége közötti aránytalanság egyre nő. A tulinvesztést, amely a mai válsághoz vezetett, az egész világon gyors tökeleírásnak kell felváltania. Minél gyorsabban és komprimáltabban fog ez megtörténni, annál gyorsabban egyengetik az utat az új gazdasági fellendülés korszaka felé.

A jelentés azonban rezignáltan állapítja itt meg, hogy ezen fejlődés mi-

Villámegő
CSERE 50
az új feszültségre
százalékkal
Rezsó és vasaló
átalakítás
az
Elektrikánál
Cluj, Hotel Central épület

kéntjét és mikorját nem lehet gazdasági megítéléseken keresztül megállapítani, mert a legutóbbi hetek konjunkturáját politikai tényezők erősen befolyásolták. Az egyetlen látható fény pont a mai sötétségben az a tény, hogy a válság kezdete óta először tört meg a világkereskedelem volumenének viszszaszedése. Körülbelül 5 százalékkal növekedett az árucseré 1931 második negyedében. Ezt azonban nem is lehet egy fejlődési lendület beköszöntőjének tekinteni, mindössze annyi történt, hogy a keresletnek legkisebb változása is feltűnik az utóbbi idők teljes pangásában. Minthogy pedig az év közepe óta a tengeren túl az árak újabb visszaesése folytán a helyzet rosszabbodott, másrészt pedig a legutóbbi események az európai országok legnagyobb részében is az üzleti tevékenység újabb leszűkítését vonják maguk után, az elkövetkező időben számolni lehet a világkereskedelem visszaesésével.

A jelentés a továbbiakban Németország pénzügyi helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy ha a német államnak a legkétségtelenebb eszközök felhasználásával sikerült is a bankparatust fenntartani, a bankok teljes működési képességétől egyelőre meglehetősen távol van. A konjunkturakutató intézet meglehetősen pesszimistikusan nyilatkozik a bankok helyzetéről, melyeknek a mozgási szabadságát erősen befolyásolja immobilitásuk. Azt sem lehet tudni, hogy újabb fizetésképtelenségek és áresések mennyire fogják újra aláásní az aktívák fundamentumát.

Pályázati hirdetés

A nagyiklodi Talmud Thora im Derech Erecz egyesület iparos jesivában több hely megüresedvén, növendékek felvételére pályázatot irtunk ki.

Felvételüket kérhetik 14—16 éves ifjak, akik vallásos nevelésben részesültek s vallásos szülők gyermekei, továbbá az asztalosipari pályára alkalmasak.

A felvételi kéresek csatolandók:

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Orvosi bizonyítvány arról, hogy az illető egészséges, ez ipari pályára alkalmas.

3. Bizonyítvány iskolai végzettségről.
A helyek ingyenesek lévén, felvételnél elsősorban árvagyermekek jönnek tekintetben, vagy pedig szegényebborsú szülők gyermekei. Utóbbi esetben csatolandó szegénységi bizonyítvány, melyet az illetékes hitközség állít ki.

A felvételi kérvényeket legkésőbb szeptember 24-ig kell benyújtani alábbi címre, a helyek elfoglalására viszont október 6-án kerül sor.

Pályázati cím: Iparos Jesiva, Iclodulmare, Jud. Somes, vagy Erdélyi Zsidó Árvagondozó Cluj, Str. Paris 36.

Talmud Thora im Derech Erecz Egyesület Elnöksége

Két fontos dátum a magyar színház bérlet-hirdetésében!

Szeptember 10.

Csütörtök: A tavalyi és két év előtti bérlek helyeit csak e napig tarthatja fenn az Igazgatóság

Szeptember 11.

Péntek: Ettől a naptól kezdve az új bérletjelentkezők igényeit is kielégíti a színház

Brázy sósorszesz minőségben utólérhetetlen!

Svájcban beállott a tél

Németországban, Franciaországban óriási viharok, orkánok és havazások pusztítottak

Bern, szeptember 8. Svájc északnyugati részében, a Jura hegység magaslatain beállott a tél. A berni és neuchateli Jura hegységén 1000 méteren felül —10 fok hőmérséklet mellett kiadósan havazik. Németországban a Keleti tenger partvidékén orkán és felhőszakadás nagy pusztítást végzett. Több látogatott fürdő strandtelepe és weekend-házai elpusztultak. A pomeranai erdővidéken több ezer fát tövestül kicsavart a vihar. Villámcsapások Meck-

lenburg-Schwerinben, Hannoverben és Schlesvig-Holsteinban sok helyütt tüzeket okoztak. A délnyugatbajorországi Algtai Alpokban és a sziléziai Óriás-hegységben a Schneekoppen erős havazás indult meg. Franciaországban Nantes előtt az óceánon vihar van. Több halászhajó utasainak életéért aggodnak a hozzátartozók. A kis Szent Bernát-hágó környékén 30 centiméteres uj hó van. A hőmérséklet állandóan fagypontra esett.

Nem sikerült helyreállítani a „Nautilus” egyensúlyi helyzetét

Wilkinsék a viharos tengeren alig tudnak előbbre jutni. A legénység egyrészt erősen megviselte a jégalatti ut

London, szeptember 8. Wilkins tenger-alattjárója, a Nautilus a Spitzbergák északi részén levő tengerészén halad lassu tempóban dél felé Veirgo kikötő irányába. Szikratáviratban közölték, hogy a buvárhajót még nem sikerült egyensúlyi helyzetbe hozni s a Nautilus most már 36 órája harminc fokos szögben dől a vízre.

A tenger viharos s Wilkinsék az erős hullámverésben alig tudnak előbbre jutni. A tudományos személyzet folytatja gravitációs és mágneses méréseit. A Nautilus legénységét a jég alatti ut erősen megvi-

selte. Többen betegnek fekszenek a hajómelyben.

Nem hiszik, hogy Wilkins a jövő évben újra megkísérelné vállalkozását, mert a sarkvidéki próbatolon bé kellett látnia, hogy a Nautilus még sem elég ellenállóképes arra, hogy többszáz kilométeres utat jég alatt megteljen a sarkpontig.

A Nautilusról érkezett újabb jelentés szerint a tengeralattjáró megérkezett a legközelebbi kikötőbe. Ezzel a Nautilus túljutott a veszélyes zónákra és most már biztonságban van.

Egy prágai antiszemita tanár kémskedéssel vádolja zsidó kollegáját

Prága, szeptember 8. Az itteni szemárus előtt a napokban kezdődött meg az eljárás dr. Robert Wunder kaadeni német gimnáziumi tanár ellen, akit háromszoros rágalmozás miatt állítottak bíróság elé.

Az antiszemita tanár 1929 október havában névtelen feljelentést tett a prágai rendőrségen, hogy a kaadeni gimnázium két tanára Szovjet-Oroszország és Németország részére kémkedik. A feljelentés szerint dr. Taenzer zsidó tanár katonai tervek és a nyugatsehországi helyőrség kiképzésére specializálódott, mialatt barátja, a zsidó dr. Weisz tanár a kémservezet főnöke volt. A megindított vizsgálat azonban megállapította, hogy a feljelentés minden alapot nélkülöz, a megvádolt zsidó

tanárok teljesen ártatlanok, majd a rendőrség kiderítette, hogy a névtelen levélről, illetve feljelentő nem más, mint dr. Wunder, a kaadeni német gimnázium tanára. A tárgyaláson megállapították s több tanu által beigazolást nyert, hogy Wunder denunciaciója közönséges antiszemita gyűlölködésre vezethető vissza. Ezzel szemben dr. Wunder tagadja, hogy ő írta volna a feljelentést, mert abban az időben, mikor ez a levél íródott, ő öngyilkossági szándékból magára lőtt és a kapott sebtől mindkét oldalán ugyszólván béna volt, úgy, hogy nem is írhatott levelet. A szenátus újabb irászakértők közrevonását és tanuk kihallgatását rendelte el.

Magyarország is kölcsönkéréssel fordult a Népszövetséghez

Diplomáciai körökben bizonyosra veszik Mexikó meghívását a Népszövetségbe

Ausztria megkapta Franciaországtól az ötvenmillió sillinges ideiglenes kölcsönt

Genf, szeptember 8. A népszövetségi közgyűlés és főbizottságai tegnap délután megalakultak. A tanács délutáni ülésén napirend előtt Sir Erik Drumond főtitkár benyújtotta Magyarországnak pénzügyi megsegítés iránt a Népszövetséghez előterjesztett kérelmét. A tanács a kérest intézkedés végett a népszövetségi pénzügyi bizottsághoz tette át. Az ülés napirendjén a bolgár-görög fizetési konfliktus ügyében többszörös szópárbaj foly Venizelosz görög és Malinoff bolgár miniszterelnökök között. Végre Briand és Lord Robert Cecil is szóhoz juthattak és indítványozták a vita lezárását s a kérdésnek a szeptemberi ülészek későbbi időpontban tartandó tanácsülésre újra-kitérését. Lerroux elnök az ülés végén ismertette a német-osztrák vámunió ügyében előterjesztett hágal szakvéleményt. Indítványozta tudomásulvételét és a hágal nemzetközi bíróságnak köszönet

megszavazását. Az elnöki előterjesztést hozzászólás nélkül elfogadták. A nyilvános ülést bizalmas tanácsülés követte.

London, szeptember 8. Genfben a versaillesi békeszerződés aláíró hatalmai ma nyilatkoznak Mexikónak a Népszövetségbe történő meghívása felől.

A Népszövetség megalakulásakor több hatalom ellene volt Mexikó meghívásának és köztük Angliát ugyanaz a Lord Robert Cecil képviselte, mint a mostani népszövetségi ülészekon.

Most azonban a helyzet lényegesen megváltozott. Diplomáciai körökben bizonyosra veszik Mexikó meghívását sőt lehetséges, hogy rögtön a tanácsba is beválasztják Mexikót. Ennek oka az, hogy a délamerikai latin államok, Argentina és Brazília eddig távol tartották magukat a népszövetségi munkától s most azt remélik, hogy Mexikó meghívásával a délamerikai államokat is be fogják vonhatni a Népszövetségbe.

Genf, szeptember 8. A Népszövetség szakértő bizottságot küld ki Ausztriába az állam pénzügyi helyzetének megvizsgálására.

Valószínűnek tartják, hogy ez a bizottság, bécsi munkájának végeztével Budapestre utazik, hogy a magyarországi pénzügyi helyzetet is vizsgálja, alá vegye és megfelelő információkat szolgálhasson a népszövetségi pénzügyi bizottságnak a népszövetségi kölcsön szintén igénylő Magyarország pénzügyi helyzete felől is.

Párizs, szeptember 8. A ma reggeli lapok közlik a Havas távirati iroda jelentését, amely szerint Ausztria megkapta Franciaországtól az ötvenmillió sillinges ideiglenes kölcsönt.

Most már október végéig Ausztriának nincsen szüksége újabb kölcsönre, addig pedig a népszövetségi pénzügyi bizottság elkészíti javaslatait Ausztriának nyújtandó népszövetségi kölcsön folyósítására.

Genf, szeptember 8. Titulescu elnökletével a Népszövetség plénuma kedd délután megválasztotta az ülészek alelnökeit. Ennek során Briand 44, Lord Robert Cecil 40, Josivaka japán delegátus 43, Carius 42, Apponyi 39, Rodrigez columbiai delegátus 32 szavazatot kapott.

A választás után a Népszövetség tanácsa egyhangulag úgy határozott, hogy Mexicót meghívja a Népszövetségbe. Ez után áttértek az évi jelentés vitájára.

SPORT

Eldöntetlenül végeztek a jugoszlávok a csikók ellen

Budapest, szeptember 8. A Zágráb válogatott—csikók futballmérkőzés, melyben a budapesti válogatottat a csikók csapata képviselte, heves és izgalmas játék után 1:1 (1:1) arányban döntetlenül végződött. A mérkőzésen a magyar csapat jobbnak és egységesebbnek bizonyult, különösen a második félidőben hatalmas fölényben játszott, de a csatársor minden akcióját hallatlan balszerencse kísérte, mely megakadályozta a csikókat a gólszerzésben. A vezetőgól az első félidő 9-ik percében a szerbek szerették meg, a 25-ik percben 11-ből egyenlített a magyar csapat Bihámi helyzetű lövéssel.

Jazzt alakít a Haggibbor. A Haggibbor ugylátszik korán megkezdte az előkészületeit a báli szezonra és dzsessz-zenekarot szervez, melynek tagjai ismert kolozsvári fiatal emberek lesznek. A dzsessz a jövő hónap folyamán az egyik Haggibbor-rendezvényen már be is mutatkozik.

Olcso Balzac és Dickens könyvek

Balsac: Kispolgárok I—IV. kötet 125 L
Balsac: Goriot apó I—II. kötet 70 L
Dickens: Pickwick Klub I—IV. kötet 180 L
Dickens: Odon ritkaságok boltja I—II. kötet 77 L
Dickens: Nagy várakozások I—II. kötet 793 oldal 300 L

Az Atheneum olcso könyvei

Földi Mihály: Hamlet királykisasszony 264 oldal 51 L
Mereskovszki: Örök utitársak 448 oldal 102 L
Pirandello: Forog a film 220 oldal 68 L
Pourtales: Liszt Ferenc élete 248 oldal 68 L
Sztinyai Zoltán: Aranykarika köte 84 L
Sztinyai Zoltán Aranykarika (füzve) 54 L
Sinclair Lewis: Wrenn urunk füzve 54 L
Sinclair Lewis: Wrenn urunk köte 84 L
Julien Green: Adrienne füzve 54 L
Julien Green: Adrienne köte 84 L

Kaphatók az az UJ KELET könyvosztályában az üszeg és portóköltés elözetes beküldése mellett (béljében ia), vagy utánvétellel.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉRE HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Feketeszesz

Egy minis és T vezér

Arad, szeptember 8. (A tudósítójától.) A Feketeszeszvizsgálat dekességeket feltámost egy szenzáciorepel, amely, ha különös epizódja kampánynak, megfest arról a menteszesz vizsgálat riumi megbízottal hogy a bánati szeredes állt a szesz a kormány egész ruházott fel a felvizsgálásánál. Me aradi születésű aki Varodinnak keze volt.

Varodin és A nem koronázta silygességgel tudta cióit az ország mindent és minde lenegy olyan lele indokoltnak mutakörét és elszámol ügyminisztérium rültek. Ez az ere oka annak, hogy radi milliárdos s dinnak már nem sönlőképpen mun Anastasiu szólesz A vizsgálatot Tariumi vezérfelügy kezebe Nagyváraszeszmanipuláció ranu működése szegű pénzbírságlezet szeszgyárak zelgő szeszmonop biztosít nagy e másrészt pedig a szeszinspektor kerét könyvelhet

Taranu vezér

rosokban az ügy dolgozott és így tantin vezetőügy lett a feketeszesz feketeszeszvizsgá eléggé ismeretes hogy történet-kulisszái mögöt inspektor és V vizsgálat megind hatott volna, az takarja.

A mult heten feljelentés érkez rumba.

Cluj Leány Strada Iul

Egyénenkénti g modern pedagóg Minden irányu vek, zene, iroda Használati nyelv sékelt di

Vezető Ho

Feketeszesz-inspektorkok egymás között

Egy mellőzött szeszinspektor feljelentette a miniszteriumban Vulpe aradi vezetőügyészt és Taranu Viktor pénzügyminiszteriumi vezérfelügyelőt

A miniszter rehabilitálta a feljelentett vezetőügyészt, akit legnagyobb bizalmáról biztosított. Volt-e alapja Vulpe Constantin és Taranu szeszinspektor feljelentésének?

A feljelentést Taranu vezérinspektor és Vulpe vezetőügyész ellen adták be

akiket ez a feljelentés azzal vádol meg, hogy a feketeszeszvizsgálat során nem jártak el a kellő eréllyel és egyes esetekben részrehajlók voltak bizonyos személyekkel szemben.

A feljelentés nyomán Hamangiu igazságügyminiszter megkezdte a legbizalmasabb vizsgálatot annak megállapítására, hogy ezek a vádak mennyire felelnek meg a valóságnak. Az igazságügyminiszter magához rendelte Vulpe vezetőügyészt, akit kihallgatott az érdekes feljelentés ügyében. Ekkor derült

ki, hogy

a feljelentést Atanasiu szólézeti felügyelő adta be Taranu és Vulpe ellen

aki mint a feketeszeszvizsgálat volt vezetője, nyilván menesztése fölötti bosszuerzettől vezetve tette meg a feljelentést a két magasállású tisztviselő ellen.

A vizsgálat teljes titoktartás mellett folyt le az igazságügyminiszteriumban és ennek eredményeként az igazságügyminiszter azzal bocsátotta el magától a megvádolt tisztviselőket, hogy

a jövőre nézve is biztosította szá-

Mindenféle tűzoltófelszerelés, kézi és motorfecskenők, tömlők, létrák stb. Kérjen árjegyzéket és ajánlatot

JUL. TEUTSCH

gépgyár Brasov. Postafiók 78.

mukra az eddigi hatáskörüket.

A miniszter úgy Taranut, mint Vulpet teljes bizalmáról biztosította és így Taranu vezérfelügyelő továbbra is folytathatja munkáját a feketeszeszfronton a milliós, sőt milliárdos bírságokkal.

Aradon a vizsgálat híre óriási feltűnést keltett és érdekelt körökben a legnagyobb érdeklődéssel várták, hogy a szeszgyárosok réme, Taranu inspektor fogja-e folytatni működését. Miután a miniszteriumi vizsgálat rehabilitálta Taranut és Vulpet, a feketeszeszvizsgálat menete elől elhárultak a feljelentés által elébe gördült akadályok.

Enyhíteni fogják az amerikai szesztilalmi törvényt

Borah szenátor szerint, ha a gazdagok nem segítik a munkanélkülieket, az amerikai kormány felemeli a jövedelmi adókat. Háromszáztizenhárommillió dollárral kevesebb kiadást irányoz elő az új amerikai költségvetés

Newyork, szeptember 8. Borah amerikai szenátor beszédet tartott, amelyben megintette az amerikai gazdagokat s felhívta őket a munkanélküliek hathatósabb segítségben részesítésére. Ellenkező esetben a kormány kénytelen lesz a jövedelmi adókat tovább emelni. A munkanélküliség fokozódásával kapcsolatban valószínűnek tartják egyébként, hogy a szesztilalmi törvényt 3 százalékos sör gyártásának és forgalomba hozatalának engedélyezésével

enyhíteni fogják. Ezzel a munkanélküliségen is enyhítenek valamit, de másfelől a gangsterek működését is részben meg lehet szüntetni. A csempészek legtöbbször ugyanis főként sörcsempészéssel foglalkoznak. Ezzel egyidejűleg az Egyesült Államok kincstári hivatala közli, hogy rövidesen 1100 millió dollár névértékű kölcsönkötvényeket fognak kibocsátani a lezárult pénzügyi év 903 millió dollár hiányának fedezésére. A kibocsátásból 800 millió dol-

lár 24 év alatt, 300 millió pedig egy év alatt jár le.

Ezzel kapcsolatban a kongresszus elé terjesztendő költségvetés a takarékosági programhoz képest 316 millió dollárral kevesebb kiadást irányoz elő. Legnagyobb megtakarítás érhető el a mezőgazdaság állami segélyezésének csökkentésével amelyet az ezévi 342 millióról 161 millióra mérsékelnek.

Macdonald és Snowden nemesi rangot kapnak jutalmul

Kedden reggel megnyilt az angol alsóház új ülészaka

A munkáspárt teljes számban vonult fel a megnyitásra, hogy a legélesebb harcot indítsa Macdonald ellen. Megnyilt az új kerekasztal-konferencia

A konzervatívok új választások kiírására akarják kényszeríteni a nemzeti kormányt

London, szeptember 8. A munkáspárt teljes számban felvonult a mai parlamenti megnyitóra. Ez főként Henderson külön levelének tudható be, aki a parlamenti frakció összes tagjait felhívta az alsóház megnyitóján való megjelenésre, mert a legerélyesebb harcot akarja megindítani a kormány ellen. Egyidejűleg angol politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy a konzervatívok közelebről felmondják a koalíciót és új választások kiírására kényszerítik a nemzeti kormányt. Különösen sürgeti a választók akarataira apellálást a konzervatívpart jobbszárnya. Ugy tudják, hogy Neville Chamberlain, a kormány tagja is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az első adandó alkalommal ki kell lépniük a konzervatívoknak a kormányból és a törvényhozóknak a választók elé állaniuk.

A konzervatívpart százszázalékos védővámpolitikával fog a választási harcba indulni

Október második felére kombinálják az új választások időpontját. A törvényhozás időszaka nem tarthat egy hónap-

nál hosszabb ideig. Ez időpontig tető alá hozzák a szanasági törvényt s az új költségvetést.

Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Macdonald és Snowden közelebről nemesi rangot kapnak. A kormány feladatának végeztével Macdonald befogja terjeszteni lemondását s hosszabb tartalmu világköri utra indul. Nincs kizárva, hogy évek múlva el fogja fogadni az indiai alkirályi méltóságot. Snowden a lordok házában lesz tagja. Egyébként a tegnapi esti minisztertanács elvégezte a kormány szanasági tervén az utolsó simításokat. Ezzel egyidejűleg Pybus liberális képviselő, akit a nemzeti kormány közlekedésügyi miniszterévé neveztek ki, visszatért amerikai utjáról. Leteszi az esküt és átveszi hivatalának vezetését. Politikai körökben élénk diszkusszió tárgyat képezi hogy a

király lemondott civillistája 20 százalékkal.

London, szeptember 8. A második indiai kerekasztal-konferencia végrehajtó bizottsága tegnap összeült. Sankey lord

elnökölt és Macdonald expozét terjesztett elő. A végrehajtóbizottsági ülésen csak néhány indiai delegátus vett részt a többiek utban vannak és csak a hét végére érkeznek Angliába.

Olcsó népszerű regények:

Dr. Hamburg: Achad Haam . . . 25 L
Gratz: A zsidók egyetemes története, diszkótés, alig használt . . . 3000 L
Dr. Fürst: Zsidó történet, zsidó kultúra . . . 50 L
Izsák Arnold: Mentő csillagok . . . 80 L
Kiss József: Jokli . . . 30 L
Léwinoohn: Örök sziget . . . 272 L
Ugyanez kötve 372 L
Pinskes: Autoemancipáció . . . 20 L
Gábor: Zangwill elbeszélései diszk. 46 L
Zangwill: Üvegesizóló . . . 35 L
Szabó Imre: Új Balkán . . . 120 L
Szabó Imre: Utolsó maglya . . . 120 L
Weltsch: A zsidókérdés a modern eszmeáramlatok tükrében . . . 40 L
Böhm: A cionista mozgalom . . . 120 L
Barchokba: A zsidó ifjuság könyve diszkótés . . . 70 L
Goldschmidt: Egy zsidósors . . . 160 L

Kapható:

az Uj Kelet könyvosztályában

Arad, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi—aradi feketeszeszvizsgálat nem mindennapi érdekességeket feltáró eseményei között most egy szenzációs feljelentés is szerepel, amely, ha nem is egyéb, mint különös epizódja a feketeszesz elleni kampánynak, mégis jellemző képet fest arról a mentalitásról, mely a feketeszesz vizsgálatot végző miniszteriumi megbízottakat áthatja. Ismeretes hogy a bánati szeszfronton Varodin ezredes állt a szeszvizsgálatok élén, akit a kormány egészen széles hatáskörrel ruházott fel a feketeszesz panamák kivizsgálásánál. Mellette Anastasiu Joan aradi születésű főfelügyelő működött, aki Varodinnak nyomozásai során jobb keze volt.

Anastasiu hatáskör nélkül

Varodin és Anastasiu működését nem koronázta siker. Varodin ördögös ügyességgel tudta beszerezni információit az ország összes szeszpiacairól, mindent és mindenkit ismert, de egyetlen olyan leleplezést nem tett, amely indokoltan mutatta volna nagy hatáskörét és elszámolásait, amelyek a pénzügyminiszteriumnak sok pénzébe kerültek. Ez az eredménytelenség volt az oka annak, hogy a legutóbbi nagyváradi milliárdos szeszvizsgálatnál Varodinnak már nem volt szerepe, és hasonlóképpen munkakör nélkül maradt Anastasiu szólézeti vezérfelügyelő is. A vizsgálatot Taranu Viktor miniszteriumi vezérfelügyelő vezette, akinek kezébe Nagyvárad, Arad és Temesvár szeszmanipulációi koncentrációkat Taranu működése nyomán hatalmas összegű pénzbírságokat róttak ki a leplezett szeszgyárakra, ami egyrészt a közelgő szeszmonopóliummal kapcsolatban biztosít nagy előnyöket az államnak, másrészt pedig ezeket a bírságolásokat a szeszinspektorkok mint működésük sikerét könyvelhették el.

Történt valami?

Taranu vezérinspektor az egyes városokban az ügyészségekkel karöltve dolgozott és így Aradon Vulpe Constantin vezetőügyész vezette Taranu mellett a feketeszeszvizsgálatot. Az aradi feketeszeszvizsgálat eredményei már eléggé ismeretesek a közönség előtt, de hogy történt-e valami a nyomozás kulisszái mögött, ami Taranu vezérinspektor és Vulpe vezetőügyész ellen vizsgálat megindítására okot szolgáltatott volna, azt természetesen homály takarja.

Egy érdekes feljelentés

A múlt héten ugyanis feltűnést keltő feljelentés érkezett a pénzügyminiszteriumba.

Cluji Zsidó Leányotthon

Strada Iuliu Maniu 9 szám

Egyénenkénti gondos, családi nevelés, modern pedagógiai irányelvek alapján. Minden irányú továbbképzés, u. m. nyelvek, zene, irodalom, művészet, stb. terén. Használati nyelvek német, francia. Méréselt díjazás. Prospektus.

Vezető Hochmann Aurora

SPORT

végeztek a csikók en

ber 8. A Zágráb várbálmérkőzés, melyen tttat a csikók csapata izgalmas játék után eldöntetlenül végző. A magyar csapat jobbék bizonyult, különben hatalmas fölényesatársor minden akasztzerenese kísértéa a csikókat a gólógólt az első félidőbek szereztek meg, a egyenlítő a magyargett lövésével. A Haggibbor megkezdí az előkészüa és dszesszenekartjai ismert kolozsvárk. A dszessz a jövőegyik Haggibbor-renmutatkozik.

Olcsó könyvek

I—IV. kötet 125 L
I—II. kötet 70 L
Club I—IV. kötet 130 L
ságok boltja 77 L

kozások I—II. 300 L

Olcsó könyvek

let királykisasz- 51 L

utitársak 448

film 220 oldal 68 L

ene élete 248 68 L

anykarika 84 L

anykarika 84 L

nn urunk füzve 54 L

nn urunk kötve 84 L

ne füzve 54 L

ne kötve 84 L

tók az

nyvosztályában

ltés előzetes bekl-

ben ia), vagy után-

tel.

UZLET LELKE:

UJ KELETBEN

A német extrónörökös szívesen sétál zsidó lányokkal és nem antiszemita „a szó rosszabbik értelmében”

Egy német újságíró érdekes beszélgetése a Monseeben nyaraló Kronprinz-cel

Bécs, szeptember 8. A Neues Wiener Journal rendkívül érdekes beszélgetést közölt, amelyet egyik ismert munkatársa, Otto König folytatott Vilmos német extrónörökösrel. Az extrónörökös Monseeben nyaral, ahol Almeida gróf vendége. Az újságíró elmondja, hogy midőn sétára indult az extrónörökösrel, hirtelen egy festői szép fiatal, alig 16 éves leányka jött velük szembe és mosolyogva egy névjegyet nyújtott az extrónörökös elé.

— Nem felejtettem el — szolt mosolyogva Vilmos — ha én megígérek valamit, azt én meg is tartom... Ezzel elveszi a névjegyet és térdére támasztva aláírja: „Emlék Monseeből, Wilhelm”. Ezzel visszatér az autogrammot a leánykának s bucsuzásul megsimogatja az arcát. Kiszáratva az újságíróhoz fordul:

Az extrónörökös kalandja

— Látja, ez a kicsike egy ismert bécsi zsidó kereskedő leánya, aki itten Grete Gross táncoktatást látogatja s akivel én nagyon szívesen elcsevegek. Remélem, nem fogok vele úgy járni, mint a tavaly, amikor egy ugyancsak egy nagyon csinos lánykával sétáltam néhányszor; egyszerűen eljött a kastélyba is, muzsikált velem és ebédre is nálunk maradt, minden rendszer nélkül, úgy, ahogy mi itt élünk, és egy szép napon nem jött többé. Kétféle barátja mesélte, hogy megértette az apja és megtiltotta neki, hogy hozzánk jöjjön, mert én — antiszemita vagyok, ismert zsidófaló, aki a hátamögött szónyára azt mondóm: „Milyen buta kis zsidóleány ez...” Megmondom önnek szintén, hogy bosszantott a dolog, nemcsak azért, mert az illető ur ennyire lovatlanul becsült és képesnek tartott egyáltalán ilyen vélemény nyilvánítására, hanem azért is, mert megtudtam belőle, hogy bizonyos körökben milyen állást foglalnak velem szemben.

— Vajon ez a hamis vélemény nem-e onnan származik, hogy a „Stahlhelm” tisztán antiszemita szervezetnek ismerik? Kérdezte az újságíró.

Lump és zsidó lump

— Ez sem áll teljes mértékben — válaszolta a herceg. — Összetévesztik azt az elv és jogosult védelmi harcot, amelyet a német nemzeti elemek bizonyos zsidó komunisták vezetőikkel és az orosz bolsevizmusnak vakon követő hiveikkel szemben folytatnak, — egyáltalában a zsidók ellen folytatott harccal, amelyre én példának okáért magam sem leszek kapható. A legérthetlebb dolog számomra az, hogy a civilizált világ még mindig nem ismerte fel teljes egyetvárosát a Keletről fenyegető veszélyt. És nem értem, hogy a sok német-országi polgárhű és államhű zsidó, akiknek nagyrésze nemzeti érzésű, miért nem lépnek az állam és nemzetellenes csoportokkal való közönséget a nyilvánosság felé megtagadni. Eppen a Neues Wiener Journal igyekezett bizonyítani, hogy a polgári zsidóság s a nemzeti érzés nem inkompatibilis dolgok. Én sokkal modernebbül gondolkodó ember vagyok, sem mint egy antiszemita lehetnék a szó rosszabbik értelmében. Ezt bebizonyítottam és bizonyítottam azal is, hogy igen sok zsidó barátom van, akiket nagyon tisztelek és akiknek barátságát nagyrabecsülöm. Azért

mert én egy lumpot lumpnak nevezek és ha az zsidó, zsidó lumpnak, senkinek sincs jogában odakonkludálni, hogy én antiszemita volnék.

Az újságíró kisérletében volt egy bécsi ügyvéd, az osztrák hadsereg egykori főhadnagya és a bécsi hitközségnek egy vezető tagja. Az extrónörökös hozzáfordult s a következőket mondja:

— Nagy érdemeket szerezne magának, ha ilyen értelemben befolyásolná hittestvéreit és meggyőzné őket arról, hogy egye-

dül rajtuk mulik, hogy nemzeti érzésű németeknek lesznek-e tekintve, vagy olyan, internacionalizmussal kokettáló idegeneknek, akikkel szemben minden jó németnek jogában áll harcolni...

— El kell még mondanom önöknek egy berlini zsidó hölgy vidám kijelentését, amely nagyon meglepettetett. Autózni voltunk s meglehetősen gyorsan vezettem a kocsi, úgy, hogy az már veszélyesnek látszott. Egy adott pillanatban megszólal a hölgy: — Meglehetősen komikus lesz, csá-

szári fenség, ha valami történne velünk: a csontjaink összekeverődhetnek és én a hercegi kriptába, ön pedig a weissenseei zsidó temetőbe fog kerülni...

Eddig szólnak az extrónörökös kijelentései, amelyeket az asszimiláns Neue Wiener Journal kitörő örömmel tálat olvasói elé. Kétségtelenül igen megtisztelő, ha a száműzött német császár fia leereszkedik fiatal zsidó lányokhoz és megcirongatja a hajukat. Szavai mögött azonban lépten-nyomon kiérzik a „Kronprinz” nevelkedése. Abban is, hogy a németországi kommunistákat összetéveszti a zsidókkal s abban is, hogy teljes behódolást, önmegtartóztatást vár a zsidóságtól. Mert a zsidó nemcsak német lehet, hanem — zsidó is. Mindenesetre nyitva marad a kérdés: vajon trónörökös korában is hajlandó lett volna a „Kronprinz” ilyen liberális nyilatkozat tételére?

Borzalmas szerencsétlenség egy Bacau melletti petróleum-finomítóban

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bacau melletti Margineni községben borzalmas szerencsétlenség történt. A Blum testvérek petróleumfinomítójának kazánja eddig még ismeretlen okok miatt felrobbant, több emberáldozatot követelve. Az elmúlt éjszaka az üzem szakadatlanul munkában volt. Ma reggel, abban a pillanatban, midőn a gyár egyik tulajdonosa, Pilca Blum az üzem-

meglátogatására indult, borzalmas robbanás reszketettette meg a levegőt. A robbanás ereje a gyár tulajdonosát csaknem ötszáz méter távolságra vetette el és darabokra szaggatta. A rettenetes gáznymás következtében a felrobbant kazán áttörte a gyár falát és irtózatos lendülettel repült át az udvaron a gyártól mintegy százötven méterre levő lakóházig, amelynek oldalfalát be-

döntötte. Utközben a kazán megölte Stefan Vasenco munkás három kisgyermekét, a tizenégy és tizenkét éves fiát valamint hét éves leányát. A robbanás következtében ezenkívül két munkás is életveszélyes sérülést szenvedett, mások könnyebben sérültek meg. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy mi okozta a robbanást és kit terhel a felelősség.

„Az eleven husba vág bele a költségvetés 33 százalékos redukciója”

Duca szerint fokozott figyelmet kell szentelni a szociális kérdéseknek

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul mai számában Scrutator, az ismert publicista cikket ír a költségvetésről. Közeledik a nagy lejárati, amikor az új költségvetést a parlament elé fogják terjeszteni. Nem a legrosszabb perspektívák előtt állunk. A költségvetés előadója valószínűleg ezuttal is Corteanu lesz, akinek álláspontja megegyezik a pénzügyminiszterrel abban, hogy az ezévi 38 milliárdos költségvetést 25 milliárdra kell csökkenteni. Ez a 33 százalékos redukció olyan operáció lesz, amely valóságos forradalmat jelent, olyan műtét, amely már az eleven husba vág bele.

De, más segítség aligha van. Az állampénztár augusztus havi bevételei ismét csökkenő tendenciát mutatnak, holott más években a hónap egyike volt a legerő-

sebbeknek az állami bevételek szempontjából.

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. Duca Besarabiából hazatérve fogadta az újságírókat. A liberális párt elnöke — a Curentul szerint — kijelentette, hogy Besarabiában a helyzet rendkívül súlyos, de nem kevésbé az ország általános helyzete is. Duca szerint a radikálizmus határáig menő intézkedésekre lesz szükség a nem annyira pénzügyi és gazdasági, mint inkább szociális problémák megoldásánál. Hosszulejáratu kölcsönök szükségességé alá csony kamattal és a külföldi tőkével a legszorosabb kapcsolatokat kell kifejleszteni. Ha szükséges, az alkotmány módosításától sem szabad visszariadni. Duca azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy a liberális párt nem riad vissza a kormányzás felelősségétől.

A fővárosi lapok igen élénken kommentálják Duca kijelentéseit.

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. Politikai körökben ma hire terjedt, hogy Bratianu György és családja között közlelési tárgyalások folynak, amelyek valószínűleg kibéküléshez vezetnek. Ennek feltétele és következménye az lenne, hogy Bratianu György megszüntetné pártját és visszalépne a liberális pártba, amelynek vezetését egy triumvirátus venné át, Bratianu Dinu, Bratianu György és Duca személyeiből összeállítva. Dinu Bratianu lenne a triumvirátus elnöke. Az Adeverul úgy értesül, hogy meglehetősen optimistikusan nyilatkoznak a tárgyalások kilátásairól, azonban mégsem tartja valószínűnek, hogy a kibékülés létre fog jönni.

Hogyan lehet egy össze nem hívott bankárértekezletet elhalasztani?

Már másodszor jelentik Bukarestből, hogy Kolozsváron bankárértekezletet hívtak egybe, de Kolozsváron senki nem tudott róla. A Rador jelentése a közeljövőre igéri az értekezlet feltétlen megtartását

Cluj-Kolozsvár, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn este az egyik bukaresti napilap szerkesztősége felhívta lapunkat telefonon és érdeklődött, hogy lezajlott-e Kolozsváron a kormány által egybehívott bankárértekezlet. A kérdésre érthető meglepetéssel adtunk tagadó választ, mert nem volt tudomásunk arról, hogy a kormány hétfőre bankárértekezletet hívott volna össze Kolozsvárra. Azonnal érdeklődünk illetékes helyeken, ahol azonban ugyanazt a választ adták: Kolozsváron semmiféle bankárértekezlet nem volt és összehívásáról senki nem intézkedett.

Kedden délután végre kaptunk jelentést a kolozsvári állítólagos bankárértekezletről. A Rador hivatalos távirati iroda közölte velünk a következőket:

Tegnapra volt kitüzve Kolozsvárra az erdélyi bankok szindikátusának alakulása érdekében kezdeményezett értekezlet. A pénzügyminiszter kívánságára

az értekezletet elhalasztották, mert a miniszter azt szeretné, hogy az összes országrészek vidéki bankjai egységesen és együttesen alakítsák meg a vidéki bankok szindikátusát. Valószínű, hogy erre az összes bankok bevonásával megtartandó értekezletre a közeljövőben sor kerül.

A jelentésből rájöttünk arra, hogy valaki Kolozsvárra bankárértekezletet hívott egybe, amelyről azonban elfelejtette egy bankokat, mint a nyilvánosságot tájékoztatni. Még jó, hogy elhalasztották... Érdeklődünk kolozsvári bankoknál, hogy volt-e értesülésük az értekezletről, azonban sehoh semmit nem tudtak az egészről. Érdekes, hogy ez már másodszor történik meg Kolozsváron. Nemrégiben ugyancsak a Rador informált bennünket arról, hogy Kolozsváron bankárértekezlet lesz, holott arról senkinek hivatalos tudomása nem volt.

Miután dr. Pop Valér tegnapi nyilat-

kozatában kijelentette, hogy a vidéki bankok szindikalizálását rövidesen végrehajtják, érdeklődéssel várjuk, hogy a harmadikban összehívott bankárértekezletről lesz-e az érdekelteknek tudomása.

Lázadás az árverezés megakadályozására

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. Popovesti faluban (Vaslau megye) árverést tüztek ki több gazda elein. Amikor az árverés végrehajtására megjelent közegek az árverést megakadályozták, a gazdák ellene szegültek és ebben az egész falu lakosai támogatták őket. A gazdák fenyegető magatartása miatt az árverést nem hajtották végre, hanem a végrehajtószervek elmenekültek. A hatóságok vezetői a helyszíre utaztak, hogy a helyzetet megvizsgálják.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-nél több kitűnő recept. A közel 400 oldalas, szép kiállítású vastömörű kötet

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvostályában

gy örködjek a mandátumban... A mandátum... és igazság... szerző... bizalmunkat... elmult két esz... lódásai. Angliá... pja a zsidó nép... akadályoktól... földvásárlás le... életének aka... rányuló követé...

varja meg még... kosságához való... cutivé deklará... legutolsó ülése... óság megmá... kifejezést, hogy

szociális téren... rténjenek, ame... kosság közeledé... ködését idézzék... hogy függetlenül... szerű erejétől, uralkodó, vagy

gondot fog for... ására és türel... fog azon dol... okat és félreér... gy, hogy zsi... ak egymást be... em harmóniában... jlesztésén...

delem produktív... munka ideálja... galmunk hajtók... k sarkában élő... kutforrasa. A... vándorol és a... dolgozik és az... kívül segít fel... khoz szükséges... sönös bizalom... anak, hogy így... zásainkat.

zet Executivéja... azt a felhívást... gorgalommal ál... meth és a Keren... Az Executivé... tidót, hogy sze... katársainak so... zatát, ha alan... érik. Mindenek... példátmutató ál... zetet, akik a meg... elik.

nyaira bukkant... jelentik: Egy... osz tudományos... ljanska kerület... ós-folyó medré... nyaira bukkant... tásoknál pedig... vázat találtak... hogy mintegy... tek el.

elkutatása. Ber... Julius, a ber... yának vezetője... Irakba utazik... ur, Ur és Uruk... assa. Az ásatási... ak. Jordan pro... tiz esztendőn át... ásatásokat és... dik év kulturájá... et hozott nap-

szerepek... THEI... RL JÖKEN... D ARNO... NGLISCH

ÁBRAHÁM GYERMEKEI

(10) AMERIKAI TÖRTÉNETEK — IRTA: SALOM ASCH

Es hogy kitépje szívéből Channe-t és a gyermekeket és hogy elnémita lelkiismeretét, ezt mondotta magában:

„Ha mégis él, akkor egyszerűen elküldöm neki a válólevelet és küldök pénzt neki.”

Ez a gondolat megnyugtatta. Másnap reggel mégis elment megegyezni a bankba, kinyitotta „vaskazettáját” kiemelte Channe leveleit és a nyugtákat és követelte a bankártól gyermekeit és feleségét. Amikor a bankár ismét az újsághoz és a „Relief”-hez küldötte és mind a két helyen ugyanazt az információt kapta, mint azelőtt, teljes szilárdsággal megrögződött benne a gondolat: „Channe és gyermekei meghaltak, halottak és el vannak földelve!”

Elment Zelighez és megkérdezte: „Mikor legyen a lakodalom?” Amikor azonban Mózes új ruhájában az odesszai fiatal özvegy mellett állott a baldachin alatt — az esküvő a rabbi lakásán történt, akit Zelig fedezett fel — úgy érezte, mintha egy galamb ülne a szívében, galamb, merev, üveges szemekkel és a galamb halkán, egészen halkán turbékol.

IV.

Channe immár átváltozott galambbá, nagy, keskeny emberábrázatu galambbá. Hosszu, ráncos nyakán Mózes fel és alá látta sétálni az ádamesutkát. Látta a keskeny ráncokat, amelyek hosszukás arcán függőlegesen lerajzolódtak és a fekete, előrevelő szemeket. Ez itt Channe — nem nem, ez egy galamb! De miért galamb? Mert a tartása egy galambé, kinyújtja nyakát és turbékol — és egyre turbékol. És különös, — a galamb nincsen odakint, nem, ott van ő benne. Bent van a nyakában és egyetlen pillanatra sem hagyja el. Mindent lát, amit tesz és egy szót sem szól, csak nagy, kiugró szemével rámered és csak turbékol, turbékol, turbékol... Zelig lakást bérelt és Mózes pénzt ka-

pott a berendezésre. A borbély felesége és a fiatal odesszai özvegy. (Mózes csodálkozott, miért hívta őt „fiatal odesszai özvegynek, jóllehet már a felesége volt, akivel Isten és a világ előtt megesküdött; magában még sem tudta őt másként hívni, mint a „fiatal odesszai özvegy”-nek) butort és fehérneműt vásárolt és Chlop Mózes ura lett egy második háztartásnak. Amikor új otthonába bevonult, a galamb megint itt volt. Két lábára állott, hosszú, keskeny nyakát kinyújtotta, a görvélye fel és alá sétált és a galamb — dehogyan — galamb Channe! — ránézett nagy szemével. Ekkor már nem tudta, mit kezdjen az új otthonban az új butorokkal. Elfogódottan mosolygott, mint egy tettenért tolvaj.

Idegenkedve nézett körül a szobában és még mindig zavartan mosolyogva mondta:

„Mi az, itt fogunk lakni?”

Az odesszai fiatal özvegy csodálkozva nézett rá és szemrehányóan felelt: „Mi az, talán nem tetszik neked itt? Talán a polyák asszonynál szebb volt?” Mózes hallgatott és mosolygott. Ezt már sokalta a fiatalasszony és önérezen jelentette ki:

„Mi az, talán megcsajnált, hogy feleségül vett? Ha akarja, még mindig szabadjára engedem.”

Mózes mosolyogva válaszolt, hogy men- tegesse magát:

„En csak úgy gondolom...”

„Mit gondolsz?” — kérdezte a fiatalasszony kíváncsian?

„Hogy másképpen lesz majd...”

„Majd másképp lesz, majd másképp lesz” — felelte az odesszai asszony és belevetette magát a hintaszékbe és himbálódzott és koráljaival játszadozott. Mózes pedig még mindig a sarokban ült; a galamb egy pillanatra nem hagyta el. Ott állott mozdulatlanul és rámeredt, nagy, előugró szemével, némán.

„Miért ültél félre?” — kérdezte az odesszai asszony.

„Alapjában véve nem is tudom, miért” — felelte Mózes, aki szégyelte magát a galamb előtt, aki ott állott mellette.

„Gyere ide, engedd ki a füzömet, mert nagyon meleg van.”

Az odesszai asszony kezével legyezte magát és átkaesintott Mózesre. Mózes szégyelte magát a galamb miatt, aki mellette állott és mindent hallott: önkénytelenül hangos nevetésbe tört ki:

Csodálkozva és ijedten kérdezte az odesszai nő:

„Mit nevezsz?”

Mózes elfogódottan válaszolt: „Semmit, semmit.”

„Aztán felkelt, lassan odalépett az odesszai nőhöz és füzőjét kibontotta. A galamb ott állott és rátekintett nagy düledt szemével. Nem szól, nem is turbékol, némán állott és csak nézte.

Mózes kezei reszkettek a szégyentől. Látta az odesszai nő fehér, szepőlővel behintett nyakán a szőke pihéket, látta puha kerek vállait és fehér, teljes keblét. A galamb pedig csak állott és nézett.

— Mit akarsz tőlem — kiáltott Mózes a galamb felé:

„Az odesszai fiatalasszony ijedten megfordult és meglepődve kérdezte: — Kihez beszélsz?”

„Semmi! Semmi!” — felelte Mózes és abban a hitben, hogy a galamb elől elfog tudni rejtőzködni, szúrós, szakállas arcát beleásta az odesszai fiatal asszony nyakába és valósággal beleharapta magát fogával, szájával és szakállával telj, puha nyakába.

„O, te polyák, te aztán ismered a dörgést!” — sikoltott a fiatal asszony szenvedélyes vidámsággal.

Hosszu, keskeny nyakával pedig ott állott némán a galamb. Nem turbékol, csak nézett előreivelt nagy szemével.

A galamb pillanatra sem hagyta magára Mózes. Megszűnt turbékolni és hallgatva nézett csupán. Rátapadt a tekintete mindarra, amit Mózes cselekedett. Mózes egyszer-egyszer beszél hozzá és kérleli: „Tehetek én róla, Channe? Hát nem akartalak a gyerekekkel együtt Amerikába hozatni? Mit tehettek? Én nem vagyok az oka, hidd el Channe, drága Channe!”

Channe — a galamb nem válaszolt. Nem is sirt. Csak nézte Mózes nagy, tágranyított szemével, mint ahogy nézte egykor, amikor szíjját vette, hogy a kislfiát megverje, aki egyszer-egyszer a tanulási elől meglógott a chédertől. És amikor

eszébe jutott kicsiny fia, Note Leib Chain, az apa tört érzett a szívében. Maga előtt látta a fiúcskát, ahogy a vizes dézsa előtt állott és hüvelykujjával a szájában kiabált: „Nem akarok, nem, nem akarok!” Mellette áll Chlop Mózes, a kicsi Note apja, kezében a borszíjjal és valahányszor egyet suhint, Channe ugyanugy néz rá, mint most a galamb. Szót sem szól, de a szeméi mint egy állaté, amit a vágó-hidra visznek.

Mózesnek pedig az az ötlete támadt: „Mi keresni valója van egy földél alatt ezzel az idegen asszonnyal? Mi közöm van idegen fedél alatt, idegen lakásban? Ott a messze távolban van Channe a kicsi Noteval és a kicsi Rivkével! Valóban így maradhat ez örökké!”

„Az Isten szent szerelmére, mi törté- nik itt!” — kiáltott fel kétségbeesett hangon.

Az odesszai nő — menten felugrott. „Mi az? Mi van veled? Mit kiabálsz?” Mózes magára eszmélt.

„Semmi, semmi, csak azt gondolom...”

„Mire gondolsz?”

„Semmire, semmire!” — és ezzel a másik oldalára fordult. Gondolatai azonban tovább fejlődtek. „Mégis meghaltak! De mit tehettek? Channe meghalt, a kicsi fiúcska is meghalt, a leánya is. Mindenki halott. Csuf járvány borította el a világot

és mindenkit elpusztított. De ha meghaltak, mi keresni való van nekem itt? Miért éljek a világon?”

A galamb ismét megjelent, reá nézett, éppugy, mint akkoriban, amikor vállán az hátizsákkal és kezében a kicsiny fakofferrel az ajtó mellett állott, hogy Amerikába utazzon. Valahányszor azelőtt az amerikai utról beszélt, Channe mindig sirt. Amikor azonban bucsuzott, egy könny nem látszott a szemében. Csak némán állott, mint most a galamb és reá nézett. A vékony, finoman érzett nyakon a gége fel és alá sétált, mintha egy csuklást akarna elnyomni. Amikor aztán el akart menni és Channe kendőt borított magára, hogy a kocsiig kísérje, akkor néhány percre megállott a küszöbön és úgy nézett reá, mint most a galamb. Es halkán így szólt:

„Mózes, ne felejsd el engem és ne felejsd el a gyermekeket!” Es torkából rövid, csukló hang jött ki.

„De mit tehettek én erről? Hát én okoztam a halálát? Hát én is haljak meg?” — sikoltott fel a kétségbeesés Mózesben.

Es szerette volna Channe-t megragadni hosszú, keskeny nyakán, ott azon a helyen, ahol a gége van. Meg kellene csaparni, megszorítani, erősen szorítani, hogy végül csukódjanak le a szeméi, mint a galamb szeméi, ha megfojtották.”

Levegőből állított elő szövetanyagot egy feltaláló

London, szeptember 8. A buffalói vegyészkonferencián egy feltaláló selyemszűrő anyagot mutatott be, amelyet egy petróleumtermék hozzáadásával a levegő-

ből kivont gázból állított elő. A találmány tökéletesítésével lehetővé fog válni szövetanyagok levegőből való előállításá is.

Kinevezték a Banca Berkovitz kényszeregyezségének szakértőit

A bank a hitelezők által delegált bizottság ellenőrzése mellett tovább folytatja működését

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Banca Berkovitz fizetési képessége ügyében az ilfovi törvényszék kinevezte a bank könyvelésének és vagyonának felülvizsgálását végző szakértőket. Könyvszakértőknek Stefanescu Galati, Stefan Antonescu és Cezar Rascanu ismert bukaresti bankembereket neveztek ki, míg a bank ingatlan vagyonának ellenőrzésére Grigor Vulcanescu mérnököt delegálták. Jogi szakértő G. Iuliu ügyvéd lett, egyezségi bírónak pedig Al. Vasi-

lescu törvényszéki bírót neveztek ki, aki működését azzal kezdte meg, hogy kiszállt a Berkovitz bank helyiségeibe, ahol elrendelte, hogy a bank kezdje meg rendes működését az ő személyes felügyelete alatt.

Vasilescu mellett egy bizottság őrzi ellen a bank működését, melyben a Banca Naționala, a Steaua României megbízottjai és a magánosok közül dr. G. Gerota vesznek részt, mint a bank legnagyobb hitelezői.

Einstein egyik alelnöke lesz a vallások világbéke konferenciájának

A konferenciát 1932 novemberében tartják meg

Genf, szeptember 8. A napokban fejezték be Genfben a vallások világbékekonferenciájának előkészítő munkálatait. Három szónok tartott záróbeszédét közöttük Rubinstein szenátor, Vilna főrabijja, aki beszédében pontosan precizizotta a zsidóság álláspontját a világbékével és az általános leszereléssel szemben. A beszéd éles logikával és magas erkölcsi tartalmával mély benyomást keltett a hallgatóságban. Rubinstein kifejtette, hogy a béke problémája nem önálló, hanem szorosan összefügg az összes etikai kérdésekkel és parancsolatokkal. A szónok a zsidó próféták fogalmazásában ismertette a világbékét, majd rátért a kérdés történeti koncepciójára. Mig a rómaiaknál a hatalom volt alapja minden jognak és a kard volt a szimbólum, addig a próféták az isteni törvény által követelt igazságságra alapították a jogot. Zsidó felfogás szerint a béke csak igazságon és jogon alapulhat. A szónok ezután jellemezte a modern háborút, amelyet „üzletnek” mondott. A népek nem panaszkodnak a kiontott vér miatt, hanem, mert nem hozta nekik a várt zsákmányokat. Végül rámutatott a felekezeteknek és a vallásoknak az embereket a világbéke jegyében történő egybe fogásának fontosságára.

Az előkészítő és végrehajtott bizottság elhatározta, hogy a felekezetek világbéke konferenciáját 1932 novemberében hívja össze Genfben. A kilenc legnagyobb vallás részvétele már biztosítva van. Az egyes vallások végrehajtott bizottságait is megalakították. A zsidókban helyet foglal Einstein Albert professzor, aki a kongresszus egyik alelnöke lesz. A katolikus bizottságban többek között helyet foglal dr. Seipel, volt osztrák kancellár, a brahmanokéban Rabindranath Tagore.

Azzal még nem tettem meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzen egy új előfizetőt az Uj Keletnek!

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen szervezete zavartalanul teljesítse kötelességét!

Csak Sipos!

Hallatlan
 hogy milyen olcsó árban árul Sipos!

Siposnál,
 CLUJ, Cal. Reg. Ferdinand 8

alatt beszerezni. Minden héten más cikkből rendez olcsó elárusítást. Ezen a héten férfi-divat cikkek kerülnek eladásra ilyen hallatlan olcsó árakban:

Egy darab férfi ing már . . .	169 lej
Egy pár férfi sockni már . . .	14 lej
Egy pár selyem férfi sockni . . .	22 lej
Egy darab selyem nyakkendő . . .	20 lej
Egy drb férfi zsebkendő már . . .	12 lej
Egy darab férfi gallér már . . .	27 lej
Egy pár sport férfi harisnya . . .	37 lej
Egy pár sockni-tartó már . . .	21 lej
Egy pár férfi keztyű már . . .	45 lej

és ehhez hasonló olcsó árakban kaphat minden más cikket férfinek, gyermeknek és hölgyeknek is.

Siessen SIPOSHOZ!
 Calea Regele Ferdinand 8 szám.

Csak Sipos!

HI

UJ KELET az
 bányási zsidó
 Főszerkesztő:
 Felelős szerkesztő:
 Bukaresti
 Hátszegi Ernő,
 Cikkeink utánnó
 megjelölésével

— Lassan meleg Budapestről jelentik tézet időjárásprogn felhős és lassan ható erős éjjeli le dökkel.

— Végetért a c Londonból jelentik buenos-airesi távir gerészeti lázadás a sával véget ért. R közben a zendülök vesztették életüket

— Az osztrák Kreditanstalt igaz téséről szóló javas Az osztrák kormá zeti tanács elé a nak fizetési csökk vatott törvényjává

Kelet-India szig szigeteket fegyverg kertje, a Sunderb zója, Kalkutta Jáva és Szumatra genbeck könyve v speciális diszkötés Kvár. Vidékre ut Kerje az utazási

Szinkör

— A kolozsvár kereskedelmi alkalm bocsátás és fizeté gántisztviselők és zottak kolozsvári kalmazotti Fedeb ber 9-én este fél munkás-Ottthonbar A közgyűlés napin zottakat érdeklő leépítés és fizetés A Federáció ebbe gos akciót kezdem tások és leépítés előreláthatólag m is felül fogják n nyegetik a ter réteget.

— Károly királ házegyesületnek. kórházegyesület - kórházavatási ün doló táviratot melyre Peles-kas válasz érkezett: gem, hogy tolmá gasabb köszöneté kért, melyeket a nepsége alkalmá Dimitrescu ezred kára.

Directiunea scoa

— Az iparkamara tember 5-én tart kedelmi tanoncok tését határozta e

— Az összes ker uton felhivatnak zanak be az ipa Str. Cogălniceanu 3-6.

Minden munka törvényes felelős később szept. 15 A beiratási díj tanoncoké: 250

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Lassan melegedő időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint változóan felhős és lassan melegedő időjárás várható erős éjjeli lehüléssel és reggeli ködökkel.

— Végetért a chilei tengerészlázadás. Londonból jelentik: A Press Association buenos-airesi távirata szerint a chilei tengerészeti lázadás a matrózok meghátrálásával véget ért. Repülőgépek bombázása közben a zendülők közül mintegy százán vesztették életüket.

— Az osztrák kormány betérjeszi a Kreditanstalt igazgatóinak fizetéscsökkenéséről szóló javaslatot. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány betérjeszi a nemzeti tanács elé a Kreditanstalt igazgatóinak fizetési csökkentéséről intézkedni hivatott törvényjavaslatot.

Kelet-India szigetvilága. Az Andaman-szigetek fegyvergyarmata, Ceylon édenkertje, a Sunderbans tigrisekét rejtő botjátja, Kalkutta nyüzsgő házrengetege, Jáva és Szumatra ősnépének élete, Hagenbeck könyve vászonnövényben 143 lej, speciális díszkötésben 170 lej Lepagenál Kvár. Vidékre utányvételt portómentesen. Kérje az utazási könyvek jegyzékét.

Kolozsborsa mellett két mozdony kisiklott és háromszáz méternyire megrongálta a vonalat

Átszállással bonyolították le a forgalmat, mert csak órák múlva sikerült a vonalat helyreállítani

Cluj-Kolozsvár, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). Könnyen végzetessé válható vasúti szerencsétlenség történt kedden délután a Kolozsvár—Tövisi vonalon, melynek csak a véletlen szerencse következtében nem lettek halálos áldozatai. Délután a Kolozsvári állomásról két mozdonyt indítottak el, hogy Tövisről két szerelvényt hozzanak Kolozsvárra. A szerencsétlenség Kolozsborsa állomás után következett be, ahol a két, teljes sebességgel haladó mozdony kisiklott. Az első gép, amelyet Goldstein Lajos mozdonyvezető vezetett, kiugrott a sinekről és maga után rántotta a rákapesolt lokomotívot is.

A két mozdony hatalmas zajjal zuhant le a pályatestről és a sinek mellett húzó-dó árokba zuhant, Goldstein Lajos és a kísérőben levő fűtő az utolsó percben kiugrott a gépből és egészen könnyű sérülések árán uszta meg a szerencsétlenséget.

A kolozsvári állomásról azonnal mentő-szerelvény indult a helyszínére, ahol megkezdtek a mentési munkákat. Megállapították, hogy a kisiklás következtében a vonal súlyosan megrongálódott, a sineket a kisiklás felszakította és a vonal mintegy 300 méteren használhatatlan lett, úgy, hogy azon vonatok nem közlekedhetnek. A vonal javítási munkálatai azonnal megkezdődtek és este 9 órakor fejeződtek be, úgy hogy az éjszakai vonatok már zavartalanul közlekedhettek.

Délután a vonalon átszállással bonyolították le a forgalmat, ami sok veszélyeséget okozott a vonalon, mert éppen ebben az időben közlekedik a legtöbb vonat a Nagy várad—Bukaresti vonal kolozsvári szakaszán.

— Szombatok szombatja (A jazzénekes) című megrendítő zsidótárgyú dráma 8 felv. kerül vetítésre az Építőmunkásokmozgóban szerdán 7—9-ig. Főszerepben Al Jolsonnal. A rabbi szerepét a híres Fritz Cornert játssza. Vigjáték kísérőműsor.

— A Zeppelin megérkezett Friedrichshafenbe. Berlinből jelentik: A Graf Zeppelin délután 3 óra 45 perckor délamerikai utjából jövet, simán leszállott Friedrichshafenben.

— A Ford-üzemekben megindult a részleges munka. Newyorkból jelentik: A Ford-gyár megindította üzemét. Egyelőre csak 20 ezer munkás kapott behívót, de remény van rá, hogy a közelnapokban további ezreket vesz vissza az üzem.

— Ujra eső tendenciát mutat a pezeta. Londonból jelentik: A spanyolországi tökemekülést a szigorú rendszabályok ellenére sem sikerült megállítani. A pezeta a világtözsdeken újra eső tendenciát mutat.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Írta: Arnold novellái és elbeszélései
 Ara 80 lej
 KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

NAPROL-NAPRA

Tokióból jelentik, hogy O'Neill és Heleney amerikai pilóták monoplánjukon a Csendes óceán leszállás nélküli átrepülésére startoltak Japánból. A pilóták végcélja a nyugatamerikai Seattle, Japántól 4500 mérföld távolságban van.

A Szajna-uzást 8 kilométeres távon Vandepianque, a világszerte ismert francia vízpolójátékos nyerte 1 óra 1 perc 25 mp alatt.

Egyik angol grammofongyár megvette egy német mérnök találmányát, az örök grammofontűt, amely különleges fémvegyületből készül és ezerszeri használat után sem lehet rajta kopást kimutatni.

A washingtoni legfelsőbb bíróság meoldosította a Sinclair Lewis író elvált felesége részére fizetendő tartásdíjra vonatkozó döntést. A tartásdíjat négyszeres összegére, 800 dollárra emelték fel az azzal az indoklással, hogy a Nobel-díj odaítélése következtében az író jövedelme fokozódott s még tovább is emelkedni fog.

A gyermekgondozás nemzetközi orvoskongresszusa ma kezdődött Hágában. A kongresszus két nap alatt végez anyagával.

Szinkör Mozdó Szinkör Mozdó

Csütörtökön kezdi vetíteni az Ufa új világprodukciónak egyik legképeletesebb nagyoperettjét, a diákélet legképeletesebb filmváltozatát:

SZERETLEK... SZERETSZ... SZERET...

(Ein Burschelle aus Heidelberg)

Hónapok óta a legnagyobb sikerrel fut Berlinben, Bécsben és Budapesten. A főszerepekben: Willy Forst és Betty Bird.
 Helyárak 10 és 20 lej. Olcsóságban, minőségben felhosszal vezet a szinkör Mozdó!

— A kolozsvári magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak a tömeges elbocsátás és fizetésredukció ellen. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak kolozsvári szervezete, a Magánalkalmazotti Federáció szerdán, szeptember 9-én este fél kilenc órakor az Építőmunkás-Ottthonban félévi közgyűlést tart. A közgyűlés napirendjén a magánalkalmazottakat érdeklő legaktuálisabb kérdések, a leépítés és fizetésredukció ügye szerepel. A Federáció ebben az ügyben egy országos akciót kezdeményez, mivel az elbocsátások és leépítések, melyek az ősszel előreláthatólag még az eddigi arányokat is felül fogják múlni, katasztrofálisan fenyegetik a termelőszférának ezt a rétegét.

— Károly király távirata a Zsidó Kórházegyesületnek. A kolozsvári Zsidó Kórházegyesület — mint megirtuk — a kórházavatási ünnepsége alkalmával hódoló táviratot küldött Óféléhez, melyre Peles-kastélyból ma a következő válasz érkezett: „Ófélége utasított engem, hogy tolmácsoljam Önöknek legmagasabb köszönetét hódolatjeljes érzelmeikért, melyeket a zsidókórház avatási ünnepsége alkalmából kifejezésre juttattak. Dimitrescu ezredes, Ófélége magántitkára.

Directiunea scoalei de ucenici industrial Cluj

ÉRTESETÉS

Az iparkamara vezérigazgatósága a szeptember 5-én tartott közgyűlésén a kereskedelmi tanoncok iskolájának megszüntetését határozta el.

Az összes kereskedelmi tanoncok ezután felhivatnak, hogy sürgősen iratkozzanak be az ipariskola igazgatóságánál, Str. Cogańniceanu Nr. 4, d. e. 7—12., d. u. 3—6.

Minden munkaadó kereskedő köteles törvényes felelősség mellett tanoncot legkésőbb szept. 15-ig beírtni.

A beíratási díj ugyanaz, mint az iparos tanoncoké: 250 lej.

Elnök: V. Candrea

— Litvinov elutazott Genfből. Genfből jelentik: Litvinov az Európa-konferencia ülészakának befejeztével ma délelőtt elutazott Genfből Berlinen át Moszkvába.

Szeptemberi gond! El kell látni a gyermekeket könyvekkel, iskolaszerekkel. Kéves költséggel okosan, praktikusán betétkönyvre vásárolj Lepagenál Kvár. Kérjen ingyen betétkönyvet, könyvjegyzékét!

— Ünnepi istentisztelet rendezte a Ferdinand király uti zsinagógában: Pénteken, szept. 11-én Erev Ros-Hasonokor reggel egynegyed 6 órakor. Pénteken, szept. 11-én Erev Ros-Hasonokor este háromnegyed 6 órakor. Szombaton és vasárnap Ros-Hasana első és második napján reggel háromnegyed 7 órakor, Mus-saf fél 10 órakor, Mincha d. u. 4 órakor, Maariv este 6 órakor kezdődik az istentisztelet. A Jom-Kippuri istentisztelet külön fogjuk közölni. A titkári hivatal közli az érdekeltekkel, hogy a még fennmaradt néhány templomulást péntek délig lehet bérbevenni a titkári irodában. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy ülőhelyjegyeiket sürgősen váltásák ki, mert ülőhelyjegy nélkül Ros-Hasana és Jom-Kippur napjain a templomba senki sem fognak beengedni.

— Az ortodox zsidó iskola ünnepélyes megnyitása. Az elmúlt szombaton a kolozsvári ortodox zsidó templomban négy-százötven gyermek előtt nyitották meg ünnepélyesen az elemi iskolát. Az előjáróság Bíró Andor hitközségi elnök élen majdnem teljes számban megjelent, ugy-szintén az iskolások is, Nimberger Ernő elnök vezetésével. A megnyitó beszédet Glasner Akiba tartotta szívehez szóln. Az iskola fellelitése és támogatása első-rendű kötelességünk, mert csak így tudjuk megmenteni fiatalágunkat a zsidó szellem számára.

— Hatezer francia bányász lép sztrájkba a Lyon-vidéki szénbányákban. Párizsból jelentik: A Lyon-környéki bányász-szakszervezet vezetésével, hogy sem a hétézer munkanapra, sem a bér-emelésre vonatkozó követelményeknek nem hajlandó eleget tenni. Valószínű, hogy emiatt a bányászszövetség leállítja a munkát és rövidesen 6000 bányamunkás fog sztrájkba lépni.

— A Haggibbor temploma. A Haggibbor-templom rendezőse felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy jegyek a City-drogériában (Cal. Reg. Maria 6.) már csak korlátozott számban kaphatók.

— Az iklódi iparos jesiva. Iklódról jelentő tudósítónk: A nagyiklódi iparos jesiva elnöksége a napokban alakult meg. Elnök Davidovics Viktor lett, aki eddig is az elnökség többi tagjaival együtt rendkívüli organizatorikus tehetséggel és nagy zsidó lelkesedéssel dolgozott az iparos jesiva érdekében. Itt említjük meg, hogy a jesiva műhelyéből kerültek ki a kolozsvári Zsidókórház berendezése, amely, mint megirtuk, az avatás alkalmával nagy tetszést aratott. A jesiva kitűnő feleszerel-sével egész Kelet-Európában szinte egyedül álló. Amióta a bocherek tudják, hogy az életbe kikerülve tisztességes ipart üz-hetnek, egészen más kedvvel tanulják a Talmudot is. Az eddigi eredmények ebben a tekintetben a lehető legjobbak. A Zsidó Árvagondozó állandóan gondoskodik az intézmény fejlesztéséről és produktivitá-sáról. A jesiva növendékei nemcsak gyakorlati kiképzést nyernek iparukban, hanem hetenként négyszer Blum Aladár mérnök szakelméleti tárgyakat is ad elő a fiatalbereknek. A nagyünnep után a jesivát Braun Henrik főrabbi szorgalmazására ki fogják bővíteni újabb növendékekkel. A létszámot fel fogják emelni huszonötöre.

— Két asszony pisztolypárba egy férfiert. Londonból jelentik: Londonban két asszony, akik ugyanabba a férfiba voltak szerelmesek, pisztolypárba vitt. A párbaj során az egyik asszony halálos sebet kapott. A párbaj színhelye közelében tartózkodó rendőrök a lövés zajára a párbajozó asszonyokhoz siettek, azonban a sebesült asszonyon már nem lehetett segíteni. A párbaj sebesülten maradt résztvevőjét letartóztatták.

— Három felfegyverzett albán tűzharc a csendőrökkel a jugoszláv-albán határon. Belgrádból jelentik: Három albán nemzeti ruhát viselő ismeretlen egyén át akart jönni a jugoszláv határon. Ljuljov Ratom községnél a fegyveres egyének összeütköztek a jugoszláv csendőrjáráttal. Tűzharc fejlődött ki köztük, amelyek során a csendőrök mind a három ismeretlen embert agyonlőtték. Személyazonosságukat eddig még nem lehetett megállapítani.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE

Rohamosan közeledik

Főnyeremény: 1,000.000 Lei
 Közel 2000 nyeremény,
 2,700.000— lei értékben

az erdélyi zsidó kórházegyesületek sorsjátékának húzási terminusa. Ha részt akar venni azokban a nagy és reális nyerési esélyekben, amelyeket ez a sorsjáték nyújt.

Slessen vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!

100 lej egy sorsjegy ára 100 lei!

Postal megrendelésnél az utányvételezési és portóköltséggel együtt is csak 100 lej egy sorsjegy.

Zsidó Kórházegyesületek Központi Sorsjátékintézősége Cluj, Plata Unirii 20.

Színház—Mozi

Ma este játszik a Körbe-körbét. A kolozsvári Magyar Színházban ma este 9 órai kezdettel egy igen érdekes, erotikus előadás lesz. A kolozsvári Magyar Színház még szabadságon levő művészei rendezik az előadást. Schnitzler Arthur Körbe-körbe című 10 képből álló darabját mutatják be a leggondosabb előadásban. Kaszab Anna két ragyogó szerepben lép a közönség elé, míg Ihász Aladár, Tompa Béla, Bárdi Teréz, Forgács Sándor, Nyereg Ferenc, de a legkisebb szereplők is kabinetalakítást nyújtanak. Tekintettel a darab kényes témájára, az előadást szigorúan csak felnőttek nézhetik meg. Az előadást igen mérsékelt helyárral tartják meg.

CORSO-MOZGÓ műsora

Szerda d. u. 3, 5, 7 órák: A szerelem bajnoka. (Németül beszélő énekes vigjáték, a főszerzőkben: William Haines és John Crasfort. A filmben egy páratlanul izgalmas boxmérkőzés 200.000 nézővel. Előtte: A mi bandánk mozdonyt vezet, 2 felvonásos burleszk, gyermekszereplőkkel). Hely árak 10 és 20 lej.

Csütörtökön: Szeretlek, szeretsz, szeret. Ein Burschen lied aus Heidelberg). Az Ufa új világprodukciónak páratlan sikerű nagyoperettje, hónapok óta fut Berlinben, Bécsben és Budapesten. A főszerzőkben: Willy Forst és Betty Bird. A diákéletnek eddig legtökéletesebb filmje. Előadások 3, 5, 7, 9 órák. Helyárak 10 és 20 lej.

Pénteken: Szeretlek, szeretsz, szeret. Szombaton: Szeretlek, szeretsz, szeret. Vasárnap: Szeretlek, szeretsz, szeret. Hétfőn közkívánatra: Rangó. (Az ös-erdők utólráhatatlanul nagyszabású hangos éposza). Helyárak 10 és 20 lej

Színház—Mozi műsora

Szerda 3, 5, 7, 9 órák: Közkívánatra még ma: Tabu. (Az elveszett paradicsom). A Paramount stúdió szenzációja. Műsor előtt: Világhíradó és Miki Maus.

Csütörtökön 3, 5, 7, 9 órák premier: A nagy filmek sorozatának egyik legértékesebb drámája: Asszonyors. Főszerzők: Mady Christians, Franz Lederer, Alfred Abel. Műsor előtt: Miki Maus.

Pénteken 3, 5, 7, 9 órák: Asszonyors. Pazar kiállítású szentimentális dráma. Főszerzők: Mady Christians, Franz Lederer, Alfred Abel.

Szombaton 3, 5, 7, 9 órák: Asszonyors. Vasárnap 3, 5, 7, 9 órák: Asszonyors.

RADIO MŰSOR

Szerda, szeptember 9.

Bukarest. 6: Rádiózenekar. Vegyes és román zene. 8:20: Gramofon. 9: Löbel Elvira zongoraművész nő játéka. — 9:45: Zenés jelenet. 10:15: Theodorescu hegedűművész játéka.

Budapest. 9:15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 12:05: Hangverseny. — 3:30: Morse-tanfolyam. 4:15: Bozay Margit elbeszélése. 5: A magyar vizsla. 5:25: Vörös Károly és cigányzenekarának hangversenye. 6:30: Olasz nyelvtanítás. 7: Remélhetünk-e jobb világot? Zilahy Lajos előadása. 7:30: Klasszikus operatársulatok 9: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. — 9:15: Zongora-hegedű szonáták. Utána körülbelül 10: Időjárás. 10:10: Dr. Mező Magyar Imre és cigányzenekarának zene Ferenc németnyelvű előadása. — Utána néje.

Csütörtök, szeptember 10.

Bukarest. 6: Motzoi-zenekar; könnyű és román zene. 7:10: Motzoi-zenekar. 8:20: Gramofon. 9: A rádiózenekar szimfóni-

Olcsó könyvásár!

Benamy Sándor: Kajút 30 lej
Kistemaerckes Váltót elülfogat 66 lej
Cocteau A párizsi fiú 66 lej
Miklós Jenő: Madárka 66 lej
Szilágyi András: Az új pásztor 95 lej
Komor: Fischmann S. Utoda 190 lej
Paul Busson: A szegény Dronta élete
Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

KÖZGAZDASÁG

A pénzügyminiszter tárgyalásokat folytat a nagyipar hitelének szanálásáról

Sikerrel kecsegtetnek a nagyipar és a Banca Nationala tárgyalásai

Bukarestből jelentik: Az Argus jelentése szerint a pénzügyminiszter hosszabb ideje tárgyalásokat folytat a nagyipari vállalatok érdekképviseleteivel a belföldi ipar hitelszükségletének kérdéseiről. E tárgyalások, amelyekben a Banca Natio-

nala is résztvesz, sikerrel biztatnak és már eddig is több, főként erdélyi vállalat jutott megfelelő sikerhez. A tanácskozássok eredményeit rövidesen közlik a nyilvánossággal.

Blokkba tömörültek az ország kis- és kézmű iparosai

Szeptember 13-án országsszerte tiltakozó nagygyűléseket rendeznek az ipartestületek

Cluj-Kolozsvár, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári ipartestület tegnap különös érdeklődésre számot tartó kommunikét bocsátott ki. Az ipartestület ebben azt hozza nyilvánosságra, hogy az ország iparosága szeptember 13-tól kezdve minden városban tiltakozó gyűléseket tart, amelyek követelni fogják, hogy a kormány kezdje meg a teljesen kimerült és támogatás nélkül álló iparosság intézményes segélyezését. Az akció egy nappal ezelőtt történt nem kevésbé érdekes alakulással van összefüggésben. Bukarestben ugyanis megalakult „A kis- és kézműiparosok blokkja” melyben az összes kis- és kézműipari

ágak képviselve vannak.

A kolozsvári ipartestület elsők között szerepel, mely a tiltakozó gyűlést megtartja és a Karolina téri épületben a következő tárgysorozattal hívja össze nagygyűlésre a kolozsvári iparosokat:

1. Az adók, fix adóösszegek, forgalmi adó törlése;
2. A betegsegélyző törvény;
3. Az ipartörvények egységesítése;
4. Kézműiparos kamarák;
5. A kis- és kézműiparosok hitelintézete;
6. Közmunkák nyitása;
7. Helyi panaszok.

Szeptember 23 és 24-én értekezletet tartanak Brassóban a vendéglősök és italmérők

A vendégiparosok szindikátusának kommunikéje

Cluj-Kolozsvár, szeptember 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). A szeszmonopólium törvény, mint már megirtuk, kollektív megmozdulásra ösztönözte azokat a termelési ágákat, amelyek a szeszmonopólium életbeléptével egzisztenciájukban rendülnek meg. Az első megmozdulás a szállodások, kávéház-tulajdonosok és italmérők szervezettől ered, mely szeptember 23-án és 24-én Brassóban tartja meg nagyfontosságú megbeszélését ebben a kérdésben. A kolozsvári székhellyel működő szindikátus a következő kommunikében hívja össze a brassói értekezletet:

A romániai szállodások, vendéglősök, kávéosok, cukrászok és italmérők VIII. országos kongresszusukat folyó évi szeptember 23-án és 24-én tartják Brassóban a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. A múlt évben életbe léptetett szesz törvénnyel kapcsolatosan előállott súlyos sérelmek, indokolatlan korlátozások, szerzett jogok elkonfiskálása, a tapétán levő szeszmonopólium, a speciálisan erre a szakmára kirótt taxák elbirhatatlan magassága követelték meg ezen országos kongresszus sürgős összehívását.

Az életosztón természetes erejével és lendületével fognak itt sikra szállni

a szakmabeliek a minden oldalról megtámadt érdekeik védelmére.

Fel fogják tárnai a kormány ott megjelenő képviselői előtt helyzetük tartóhatatlanságát, teherbíró képességük végleges leromlást, kértik fogják, hogy gazdasági réteggel szemben lépten-nyomon elkövetett jogtalanságok, illegálitások, vexatúrák szüntessenek meg és jogos, fennálló törvényeken alapuló kívánásaik hallgattassanak meg és teljesíttessenek.

A kongresszus tárgysorozatának főbb pontjai a következők:

Szesztörvény, falusi korcsmák jogállása, bevettaak redukálása, italokkal való házaló kereskedelem megszüntetése, sör-kérdés, egyenes adók reformja, illegális kifőzések leépítése, vendégipari munkás kérdés etc., etc.

Tekintettel a szakmát érintő e nagy horderejű kérdésekre, természetes, hogy a vendégiparosok részéről óriási érdeklődés nyilvánul meg a kongresszus iránt és már eddig is több százan jelezték megjelenésüket.

A rokon gazdasági szervezetek úgy Erdélyből és Bánáttól, mint a régi királyságból, számos taggal képviseltetik magukat.

Részletes felylágosítást készséggel

Bécs. 10: A Pauscher-zenekar tánczenéje.

Belgrád. 6: Kávéházi zene. 10:50: Rádiózenekar.

Berlin. 10:15: Szórakoztató zene. Kassa. 2:30: Rádiózenekar. 5: Gramofon.

Lipcse. 8:30: Előadás Drezdáról. 10: Korunk zenéje.

Milánó. 8:45: Wagner: Lohengrin című operájának közvetítése.

Osló. 10:05: Kamarazene.

Pozsony. 6:40: Beza fuvolaművész Kronke régi stílusú szvitjét adja elő.

nyújt az érdeklődőknek a vendégipari munkaadók országos szövetségének főtákarása Cluj, Calea Victoriei No. 51.

Javulnak az értékek a berlini tőzsdén. Berlinből jelentik: Az értéktőzsde irányzata javult. A papírok némi emelkedést értek el s így valamit visszaszereztek elvesztett árfolyamértékükből.

TŐZSDE

Kolozsvár, Francia frank 6.60, font sterling 816, dollár 168³/₄, belga frank 23.46, lira 8.81, svájci frank 32.80, cseh korona 4.99¹/₂, shilling 23.69, holland forint 67.85.

Apróhirdetések

Szavanként 4 Lej
Vastagbetűvel 8 Lej
Legkisebb apró, 10 szó 40 Lej
Allástkeresőknek I szó 3 Lej
Vastagbetűvel 6 Lej
Csak vasárnapra feladott apróhirdetés 25 százalékkal drágább. Díj előre fizetendő. Csak portóbélyeggel ellátott jelígelés leveleket továbbítunk.

Két, esetleg egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keres fiatal pár november 1-re. Cimeket „November” jelígelére a kiadóhivatalba kérek.

Evi 60.000 lejt jövedelmező, 10 évig adómentes, forgalmas helyen fekvő 2 ültetvényesből álló ház olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Nagyváradon teljes ellátásra balkonos uccai szobába, zongora és fürdőszobahasználattal urifit, vagy leányt elfogad izr. uricsalád. Özv. Berger Antalné. Oradea, Str. Cantemir (Beóthy uca) 42 I. 7.

Gyermekruhavarrást a legkényesebb igényeknek megfelelő méret után olcsó árban készít „BÉBE” gyermekruha szalon. Pontos kiszolgálás. Str. Surdu v. Kiss ucca. Autobuszmegálló.

Ügyes izraelita, fiatal fogtechnikussegéd állást keres. Cim a kiadóban.

Perfekt mérlegképes könyvelő és román német, magyar levelező állást keres. Elvállal óráknyelvést is. Megkereséseket „Szerény” jelígelére a kiadó továbbít.

3 szobás, cselédszobás komfortos lakás balkonnal és egy különálló üres szoba azonnal kiadó a Mimerpa-palotában, Calea Regele Ferdinand 37.

Üveg, porcellán szakmabeli teljesen önálló detail kiszolgáló, vagy kiszolgálónak adja be ajánlatát „perfekt” jelígelére a kiadóba.

Saját termésű jó kóser bor kapható 14 lejért. Ferenc József ut 45. (Volt Arany-sas udvarán.)

Konfekciósegédet keresek azonnali belépésre, aki a román, német és magyar nyelvet bírja, szerb nyelvtudással előnyben. Fényképes ajánlatok: Fuchs Sándor Timisoara, Piata Scudier 5. küldendők.

Iskolás leánykát vagy fiut ort. izr. családdal teljes ellátásra elfogad, zongora- és fürdőszobahasználattal. Cim a kiadóban.

Nagyon olcsón kaphatók pálinka, lekvárfőző üstök. Ócska vöröszet legmagasabb napi árban veszek. Weisz Salambon Simleul-Silvaniei.

Egy zsidó családnál butorozott szobát keresek. Ajánlatot „Butorozott szoba” jelígelére alatt e lap kiadóhivatalához.

MEGJELENT!

TOLSZTOJ

A 20. SZÁZAD MÉRLEGÉN

doktori tanulmány a Hegel egyetem filozófiai fakultásán
Írta: Dr. Stern Ignác

Ára 20 lej

postán küldve 31 lej, mely összeg bélyegben is beküldhető. Megrendelhető a szerzőnél, Cluj, Str. Albine 89 és az Uj Kelet könyvosztályában

XIV. ÉVF. *
Cluj—Kolo
szeptember 1
5691 ÉV

Az Uj Kelet az eg
és bászági zsid
napil
Cikkeink utánn
forrás megjelöl
Kéziratokat nem
megőrzésükre ne

Ötvenkilenc s

Macdonald, a nem
emelt, volt munká
nemzeti kormány
tatkozott az alsóhá
kes bemutatkozás le
a munkaspárt, mely
emelkedett, melyne
a konzervatívok és
hüvös, sőt fagyos
vait és azok tapso
még halálos ellenfe

Macdonald — m
— szenttelen hang
hiányzott a hajdan
érthető is, hiszen
zett, ami ellen egy
dig csak hadakozot
Tragikus sors ez
messzeségből is, h
amelyre a hajdani
dett: az erkölcsi és
söt betetőzése. Ma
széde az angol a
hattyubeszéd volt,
befejezte pályafutá
ahhoz pedig, hogy
jobbra kanyarodjon
talan túlságosan b
kormány minisztere
Szavain megérzik
emberek szomorú
hez annál több ke
kodnak, minél több
fordultak az eddig
ellen.

Nagyon lehangó
bemutatkozása küls
kérdés felvetése u
nyi szótöbbséggel
zást, holott az egé
egész liberálistá
kizárt mintegy neg
zett mellette.

Ellenben kiem a
munkástömegek tú
kaszvezer ellen, ak
szemben a ren
igénybe vegye.

Építik a lyuk

Volt egy idő, am
állam kivénhett sz
megkapták rendese
Aztán jött egy i
is elkezdtek rende

A végén másods
gálni a nyugdíj g
mínuszor kellett
kiöregedett állami
gyek, hogy augusz
májusi nyugdíjaka

Most már egyál
állampénztárak. S
detlenül. Sem
sem anélkül. Fiz
dasági elméletkek
fülke előtt ácsor
de nincs akrediti
de pénz nincs. Pá
páratlan napokon
A kettő együtt s
díjas minden dél
haza.

Hogy lehet e
aki évtizedeken k
fizette nyugdíj
pontba és sohasem
tívet”, amikor a j
Hová lett a pér
ténylegesen érden
fejét. Mit csinált
zével? Vagyis job
sok pénzével?

pontosan befizete
gény nyugdíjasok
táltak pedig es
hogy a hatalmas
adta a pénzt. Az
mihót. Az autor
kölcsön. Az utp
visszafizetni.

Hogy kölcsön
pénzt: erre leg
ember. De miért